

Avaluacions de l'Àrea de Ciències: Llicenciat en Biologia UdG (1r i 2n cicle)

Introducció

L'avaluació de la llicenciatura de Biologia a la UdG s'ha desenvolupat durant el curs 1999/00 conjuntament amb les altres dues llicenciatures que s'imparteixen a la Facultat de Ciències. El projecte d'avaluació, per decisió de la Universitat i d'acord amb l'Agència, no ha inclòs l'apartat de recerca

La fase interna de l'avaluació es va iniciar el setembre de 1999 i va concloure el mes d'abril de 2000.

La visita del comitè extern a la titulació va tenir lloc a finals de maig de 2000 i el lliurament del corresponent informe extern es va fer a finals de juliol.

El desenvolupament de l'avaluació ha funcionat correctament. En el comitè d'avaluació interna, hi ha hagut representació de la direcció del centre, del professorat, dels responsables d'administració i serveis, i dels estudiants. El comitè d'avaluació extern, nomenat per l'Agència, ha comptat amb la participació de professorat d'altres universitats i d'un professional del sector farmacèutic.

Context institucional

L'ensenyament de Biologia s'imparteix a la Facultat de Ciències juntament amb els de Química i Ciències Ambientals.

L'origen dels estudis de Biologia a la UdG data de 1971 quan es va constituir la secció de Ciències del Col·legi Universitari de Girona, adscrit a la UAB. Fins l'any 1981 només s'impartien els dos primers cursos de la titulació. L'any 1982, amb la integració a la UAB, s'imparteix ja tot el primer cicle. I, posteriorment, amb l'agrupació de tots els centres de Girona en l'Estudi General l'any 1992, pas previ a la constitució de la UdG, es completa la docència de la llicenciatura amb la incorporació del segon cicle.

La creació de la Universitat de Girona ha suposat una consolidació i estabilització dels estudis de biologia. Alhora que s'han millorat les instal·lacions disponibles amb la construcció d'un nou edifici, l'any 1997.

Taula 1. Dades generals de la UdG. Curs 1998/99

	Biologia, UdG
Alumnes de l'ensenyament	518
Alumnes de l'ensenyament a tot Catalunya	4.351 (1)
Alumnes totals matriculats a la UdG	13.087
Alumnes de cicle llarg a la UdG	5.666
% Alumnes respecte dels alumnes totals de la UdG	3.9%
% Alumnes respecte dels alumnes de cicle llarg de la UdG	9.1%
% Alumnes respecte del total d'alumnes de la titulació a Catalunya	11.9%

(1) En centres de les universitats públiques.

L'accés a l'estudi

L'oferta de places de primer curs als estudis de Biologia de la UdG és de 125, nombre que representa aproximadament el 15% del total de places de Biologia a Catalunya. La via

d'accés gairebé única és la de PAAU. La demanda en primera opció de l'ensenyament és lleugerament superior a l'oferta de places.

Taula 2. Notes de tall. Evolució 1994/99

Titulació	Via PAAU				
	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99
Biologia, UdG	6.0	6.0	6.0	6.0	6.3

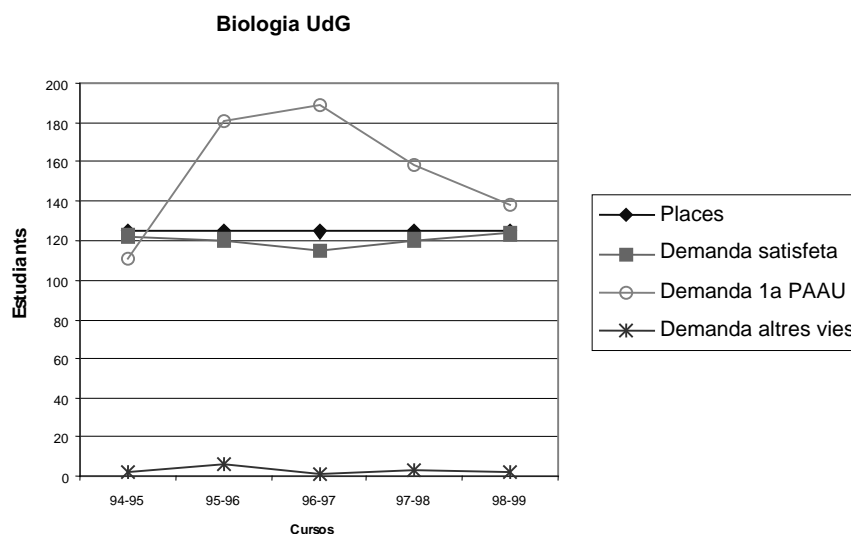
La nota d'entrada s'ha mantingut estable des del curs 1994/95 al voltant de 6, fet que situa la titulació entre les que requereixen una nota d'accés més alta de la UdG.

A tot Catalunya l'oferta de places va ser de 811 i la demanda en primera opció de 1.138, per tant, hi ha una demanda un 40% superior a l'oferta. A la UdG, però, aquest dèficit de places pràcticament no existeix.

Taula 3. Demanda d'accés a la titulació. Curs 1998/99

Titulació	Places ofertes	Demanda global en primera opció	Ratio demanda/oferta	Demanda 1a opció		Demanda satisfeta global
				PAAU	Altres	
Biologia, UdG	128	140	1.12	138	2	123

Places ofertes a Catalunya: 810
Demanda en 1a opció a Catalunya: 1.138

Pel que fa a la satisfacció de la demanda en primera opció, s'observa una cobertura del 58% sobre el total de la matrícula. Aquest percentatge ha millorat molt si tenim en compte que en el curs 1993/94 els admesos de primera opció només arribaven al 36.4%.

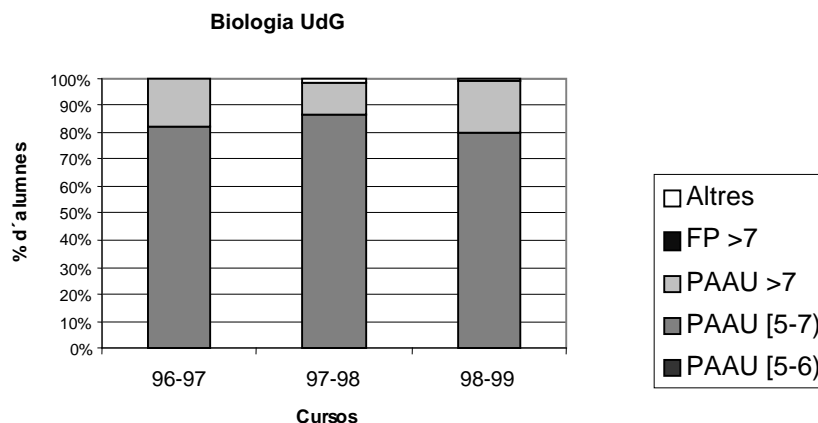
Per gèneres, la matrícula mostra una major presència de dones, al voltant del 64% de les noves matrícules, taxa molt semblant a la dels altres centres que imparteixen aquests estudis a Catalunya.

La qualitat de l'accés a la titulació és alta. Es manté un flux d'entrada de bons estudiants (notes superiors a 7) significatiu, d'un 20% en el darrer curs.

Taula 4. Distribució dels alumnes de 1r curs per notes i via d'accés

Titulació	Via d'accés PAAU								
	Curs 1996/97			Curs 1997/98			Curs 1998/99		
	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7
Biologia UdG	0	81.7	18.3	0	86.7	11.7	0	75.6	19.5

Totes les dades s'ofereixen en percentatge.

Fites i objectius

La planificació del primer i segon cicle de la titulació per adaptar-los al nou pla d'estudis de quatre anys ha estat un aspecte prioritari. En canvi, hi ha una absència clara en el plantejament d'objectius i en la definició del pla estratègic de l'ensenyament.

D'altra banda, la titulació no disposa de dades sobre demanda i ocupació de titulats a les comarques de Girona, i aquest és un aspecte que caldria tenir present a l'hora de fixar els objectius de la titulació, especialment tenint en compte la particularitat d'aquestes comarques on la indústria alimentària i ramadera està molt desenvolupada.

El programa de formació

El pla d'estudis de l'any 1993 (BOE 287 de 1 de desembre de 1993), modificat el 1996 (BOE de 9 d'abril de 1996), consta de 310 crèdits amb una durada prevista de quatre anys. El pla preveu dos itineraris d'especialització: Biologia Fonamental i Biologia d'Organismes i Sistemes.

El pla d'estudis i la formació impartida han estat valorats positivament, tant per part dels professors com dels alumnes. De totes maneres, cal dir que a segon cicle hi ha un dèficit d'optativitat en els itineraris (especialment el de Biologia Fonamental). Això, juntament amb la manca de tercer cicle, no ajuda a retenir els estudiants que provenen de fora de Girona que, sovint, opten per intentar entrar a facultats de la zona de Barcelona.

Un aspecte favorable fa referència a la formació pràctica impartida amb una relació teoria pràctica de 2 a 1 i nombroses sortides de camp. Les pràctiques es complementen amb matèries de disseny experimental i tractament de dades, però, convindria orientar-les més cap al món de l'empresa.

Els programes de les assignatures es publiquen a la pàgina web de la facultat i els de pràctiques s'actualitzen periòdicament. També destaca, en aquest sentit, un esforç important per evitar encavalcaments en els continguts de les matèries.

El pas de cinc a quatre anys ha fet que l'ensenyament sigui intens, i això, si bé pot beneficiar l'aprenentatge de les matèries, deixa poc temps als estudiants per desenvolupar altres activitats, que també són importants, com ara l'assistència a conferències, la lectura d'articles i manuals o la participació en actes universitaris no acadèmics.

Taula 5. El programa de formació

		Biologia, UdG
Publicació en el BOE		1.12.93
Anys de durada		4
Pla d'estudis		
	Crèdits troncal i obligatoris	195
	<i>Teoria</i>	104
	<i>Pràctica</i>	91
	Crèdits optatius	84
	Crèdits de lliure elecció	31
	<i>Total</i>	310
Indicadors		
Grau mínim de practicitat		46.6%
Nombre d'assignatures optatives ofertes		24
Oferta de crèdits optatius propis		Nd
% d'optatives al pla d'estudis		27%
Relació d'optativitat		Nd
Pràctiques		
Projecte final de carrera/ <i>Pràcticum</i>		Nd
Pràctiques en empreses		Nd

Desenvolupament de l'ensenyament

El seguiment que fan els professors dels alumnes matriculats s'ha valorat positivament. Es pot dir que l'atenció als alumnes és intensa i individualitzada, amb un professorat assequible que es brinda a resoldre consultes tant en hores de tutoria com fora d'elles. Aquesta docència, realitzada d'una manera propera a l'estudiant, facilita la comunicació professor-alumne i el seguiment acadèmic, la qual cosa reverteix en un bon rendiment i aprofitament en els aprenentatges.

Tenint en compte que la càrrega de teoria i pràctica és densa, l'ensenyament ha fet un esforç per facilitar la docència, evitant als estudiants pèrdues de temps en l'obtenció, el processament i el contrast d'informació. Això, però, comporta als alumnes una certa inèrcia i manca d'autonomia en aquesta tasca.

Hi ha una bona coordinació i actualització periòdica dels programes. Pel que fa a les sessions teòriques, la majoria són de tipus magistral i la participació activa dels alumnes és limitada, tot i que el nombre d'alumnes per grups no és excessivament elevat.

Des de la universitat s'ofereix la possibilitat als estudiants d'obtenir crèdits per fer pràctiques en empreses que ells mateixos busquin, ja que la titulació en pot oferir poques. D'altra banda, s'han detectat limitacions en el seguiment del treball que l'estudiant realitza en l'empresa.

Finalment, es constata una baixa participació dels estudiants en els òrgans de representació universitària. Un dels motius de la poca participació podria ser la intensitat dels horaris, especialment a les pràctiques.

Taula 6. Distribució d'alumnes a les titulacions. Curs 1997/98

	Biologia, UdG
<i>Mitjana d'alumnes per grup de 1r curs</i>	
Teoria	80
Pràctica	20
<i>Mitjana d'alumnes de nou ingrés de 1r curs</i>	
Teoria	60
Pràctica	15
<i>Mitjana d'alumnes per grup 1r cicle</i>	
Teoria	80
Pràctica	20
<i>Mitjana d'alumnes per grup 2n cicle</i>	
Teoria	49
Pràctica	16
Alumnes totals	518
Alumnes equivalents a temps complet	465

Taula 7. Resultats acadèmics. Curs 1997/98

	Biologia, UdG
<i>Taxa d'èxit 1r curs</i>	
1a convocatòria	60%
2a convocatòria	66%
<i>Taxa d'èxit 1r cicle</i>	
1a convocatòria	84%
2a convocatòria	65%
<i>Taxa d'èxit 2n cicle</i>	
1a convocatòria	69%
2a convocatòria	68%
<i>Rendiment acadèmic</i>	
1r curs	69%
1r cicle	70%
2n cicle	80%
Mitjana del nombre de titulats (1995/98)	63
Taxa de graduació	0.50

Professorat

La disponibilitat i dedicació a la docència per part del professorat a primer i segon cicle és bona. També destaca l'esforç de la titulació perquè els professors més experimentats participin en la docència del primer cicle.

Del conjunt de professors que imparteixen docència a la titulació, la meitat són doctors. De la plantilla docent, 23 professors pertanyen als cossos docents i 48 són contractats. La proporció de professors ordinaris és del 32%, xifra que es considera baixa.

Sembla necessari revisar el pla de formació del professorat per tal d'incentivar i promoure la innovació docent. Els nous ajuts per a la innovació docent que ofereix la universitat, la creació d'una Unitat de Suport a la Docència Virtual i altres actuacions que s'estan duent a terme en els dos darrers cursos acadèmics van en aquesta direcció.

Taula 8. Dedicació docent del professorat. Curs 1997/98

	Biologia, UdG
Professorat Ordinari	34%
Catedràtics d'Universitat	4%
Titulars d'Universitat	19%
Catedràtics d'Escola Universitària	9%
Titulars d'Escola Universitària	2%
Associats	23%
Altres	43%

Instal·lacions

Les aules disposen de bons equips audiovisuals i, en general, les sales informàtiques estan ben equipades. Quant al seu ús, val a dir que és intensiu, donada la disponibilitat existent. Algunes aules tenen problemes d'adequació. De fet, les instal·lacions de la Facultat de Ciències al campus de Montilivi s'han quedat justes pel nombre d'estudiants que hi ha actualment matriculats.

Pel que fa als laboratoris, s'observa que tant l'equipament com el mobiliari són de recent adquisició i adients per a les funcions a les quals estan destinats. El principal problema dels laboratoris és la seva limitació d'espai, cosa que crea problemes en la docència de les classes pràctiques. Caldria, a més a més, actualitzar els seus sistemes de seguretat.

Els espais destinats a treballs en grup són quasi inexistent. A la facultat hi ha només una sala d'ús múltiple que també es fa servir de menjador. Finalment, la biblioteca té un funcionament satisfactori, encara que disposa d'un nombre de places reduït.

Relacions externes

Des de la implantació de l'assignatura de Pràctiques en Empreses, el nombre de convenis de cooperació educativa signats ha augmentat. Això ha possibilitat que durant el darrer curs el 40% dels estudiants que reuneixen les condicions necessàries per formalitzar un conveni, hagi realitzat pràctiques.

En referència als programes Sòcrates/Erasmus, cal posar de relleu que els alumnes hi han participat molt poc, principalment per l'escassa oferta de places i la densitat lectiva de l'ensenyament. D'altra banda, s'ha detectat la necessitat de millorar el sistema de validació de les assignatures realitzades fora de la universitat.

En general, hi ha poca relació amb universitats estrangeres, cosa que va en detriment de l'increment de places disponibles per a programes d'intercanvi.